

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาอย่างเป็นทางการตามประวัติการศึกษาไทยมีมาเป็นเวลานานแล้ว นับตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อพุทธศักราช 2424 (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532:2) การสอนภาษาอังกฤษในระยะเริ่มแรกนี้เป็นการสอนที่จำกัดสำหรับเชื้อพระวงศ์และบุตรของขุนนางในราชสำนัก ไม่แพร่หลายไปยังราษฎรส่วนใหญ่ของประเทศ จนกระทั่งถึงพุทธศักราช 2464 เมื่อกระทรวงศึกษาธิการมีมติประกาศให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับเรียนในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา การสอนภาษาอังกฤษจึงแพร่หลายไปสู่ราษฎรมากขึ้น (สุทัศน์ สุกมดสันต์, 2533: 54) และถูกจัดให้เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรฉบับต่าง ๆ เรื่อยมาจนถึงพุทธศักราช 2521 จึงเปลี่ยนมาเป็นวิชาเลือกในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ และเป็นวิชาเลือกเรื่อยมาจนถึงหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับพุทธศักราช 2539 ซึ่งเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับปัจจุบัน (กรมวิชาการ, 2539)

จากจุดเริ่มต้นของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจนถึงบัดนี้ นับเป็นเวลากว่า 100 ปีของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ตลอดระยะเวลาได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาหลักสูตรตลอดจนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษา และปรัชญาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละยุคสมัย แต่ก็ยังคงพบสภาพปัญหาที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถนำภาษาอังกฤษที่ได้เรียนไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมาโดยตลอด (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2520 ; มาลินี วิมล, 2521 ; ทิพวัลย์ มาแสง, 2532)

ลักษณะปัญหาที่กล่าวมาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน ดังที่ คัทเพนทาเลอร์ วิสวัต และ โอนากะ (Duppenthaler, Viswat and Onaka, 1989:90-91) กล่าวไว้ว่าในระยะเวลา 30-40 ปีที่ผ่านมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงที่สุดลง ประเทศญี่ปุ่น มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสารกับชาติทางตะวันตก รัฐบาลญี่ปุ่นจึง จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก แต่ถึงแม้จะจัดสรร งบประมาณในเรื่องนี้มากเท่าใด ความสามารถตลอดจนทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษของ นักเรียนก็ยังไม่ดีขึ้นยังคงต้องมีการปรับปรุงอีกมาก ในเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่น กอนโด (Gondo, สัมภาษณ์ 16 เมษายน 2540) ศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้อีกว่า เมื่อนักเรียนชาวญี่ปุ่นได้เรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนไปแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถ นำภาษาอังกฤษที่ได้เรียนไปใช้ในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่กำลัง เป็นปัญหาสำคัญของประเทศญี่ปุ่นที่เผชิญอยู่ในขณะนี้

จากสิ่งที่กล่าวมาแสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งในประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่นนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียน ไม่สามารถนำภาษาอังกฤษที่ได้เรียนในโรงเรียนไปใช้ในการติดต่อสาร ทั้งนี้อาจเป็นผล สืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน อาทิ ครูขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน และวิธีการสอนภาษาอังกฤษ นักเรียนขาดแรงจูงใจ ไม่เห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการเรียนภาษาอังกฤษ ขาดสื่อการสอน ขาดหนังสือ และตำราเรียนที่เหมาะสม (มาลินี จันทวิมล, 2521 ; ศรีวิชัย สุวรรณภักดี, 2522 ; ดวงเดือน แสงรัช , 2528 ; ทิพวัลย์ มาแสง, 2532 ; พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ, 2540) อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนสาเหตุของ การไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศญี่ปุ่นนั้น สืบเนื่องมาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชั้นที่เป็น แบบอย่าง (Model English) แก่ผู้เรียน ครูสอนนักเรียนด้วยวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ เหมือนกันโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูไม่สามารถเลือกใช้วิธีการสอน ภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับนักเรียนเป็นต้น (Duppenthaler and others, 1989 ; Kitao, 1995) นอกจากสาเหตุของการไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่นที่กล่าวมา ผู้วิจัยพบว่ายังมีสาเหตุอีกประการหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญและควรคำนึงถึงอย่างยิ่งก็คือ ก่อนทำการสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือ

กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนการพิจารณาเลือกรับวิธีการสอนภาษาอังกฤษมาใช้กับนักเรียนทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น ยังขาดการศึกษาแบบการเรียน (Learning Style) ของนักเรียนว่านักเรียนที่อยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรมทั้งในประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น มีแบบการเรียนอย่างไร เนื่องจากแบบการเรียนเป็นตัวแปรสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน (คำรงค์ นิมมานพิสุทธิ์, 2535 : 2) และการศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนจะทำให้ทราบถึงลักษณะบริบทต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนับเป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้เข้าถึงนักเรียนและจะทำให้สามารถจัดสภาพต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ตลอดจนเลือกใช้วิธีการสอนได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น (Hunt, 1981: 647)

นอกเหนือจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่า แบบการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันดังที่ไพรซ์ (Price, 1978: 389) ได้ศึกษาในเรื่องนี้แล้วเสนอแนะไว้ว่านักเรียนแต่ละคนนั้นมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปจากนักเรียนคนอื่น พฤติกรรมต่าง ๆ ในการเรียนที่นักเรียนแสดงออกมาก็จะแตกต่างกันไปตามแบบการเรียนของแต่ละบุคคล ถ้าหากนักเรียนได้เรียนด้วยวิธีการสอนที่นักเรียนชอบและเหมาะสมกับตัวนักเรียน จะทำให้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนด้วยวิธีการสอนที่ไม่สอดคล้องกับแบบการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ไพฑูรย์ สีนลาธน์ (2524) ได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องนี้ไว้ว่า การทำความเข้าใจในลักษณะและธรรมชาติของนักเรียน และเรียนรู้ว่านักเรียนมีแบบการเรียนอย่างไร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดเรียนการสอน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนจะเรียนด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน เป็นต้นว่าบางคนอาจเรียนรู้ได้จากการอ่าน บางคนอาจเรียนรู้ได้จากการฟังคำแนะนำของครู หรือบางคนอาจเรียนรู้ได้จากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้แบบการเรียนของนักเรียนจะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด จากสิ่งที่กล่าวมาทำให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนของนักเรียนนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ถ้าแบบการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนสอดคล้องกัน กิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ที่ครูนำมาใช้มีลักษณะที่สอดคล้องกัน วิธีการสอนนั้นย่อมใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลสูงสุดต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในทางตรงกันข้าม หากแบบการเรียนของนักเรียนแตกต่างไปจากวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูนำมาใช้วิธีการสอนนั้นย่อมเกิดผลไม่เต็มที่และไม่สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่งแบบการเรียนของบุคคลแต่ละคนในเนื้อหาวิชาแต่ละวิชาอาจแตกต่างกันไป เนื่องจากธรรมชาติของวิชาแต่ละวิชาตลอดจนทักษะเฉพาะที่เป็นเป้าหมายของแต่ละวิชานั้นแตกต่างกัน (Reid,1987 cited in Gilbert ,1989) เป็นต้นว่าวิชาคณิตศาสตร์เน้นการคิดเชิงเหตุผลและการคำนวณ วิชาสังคมศึกษานั้นการเรียนรู้อะไรและเข้าใจสังคมตลอดจนแก้ไขปัญหาต่างๆเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ในขณะที่วิชาการงานพื้นฐานและอาชีพเน้นให้นักเรียนมีทักษะในการทำงานเพื่อปูพื้นฐานสู่การประกอบอาชีพ อันจะแตกต่างไปจากการเรียนภาษาที่เน้นในเรื่องของทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งแบบการเรียนของนักเรียนแต่ละคนจะเอื้อต่อการเรียนวิชาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแตกต่างกันไป

จากสิ่งที่กล่าวมาเป็นสาเหตุเบื้องต้นที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในขอบเขตที่เกี่ยวกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งที่เป็นนักเรียนไทยและนักเรียนญี่ปุ่น แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นมาวิเคราะห์ว่าต้องใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษวิธีใด จึงจะเหมาะสมและสอดคล้องกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อทำให้นักเรียนในแต่ละประเทศเรียนรู้อังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

นอกจากที่การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงแบบการเรียนภาษาอังกฤษ และนำเสนอวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับนักเรียนแล้ว ยังเป็นการศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ในเชิงเปรียบเทียบด้วย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากในเมืองทั้งสองนี้ต่างจัดการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching English as a Foreign Language) เหมือนกันและไม่ประสบความสำเร็จในการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่ควรเช่นเดียวกัน ตลอดจนเมืองทั้งสองนี้อยู่ในบริบทสภาพเมืองที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ในแง่ของจำนวนประชากร การเป็นศูนย์กลางของสถาบันทางการศึกษา เศรษฐกิจ การอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งกรุงเทพมหานครและเมืองฟูกูโอกะ เป็นเมืองที่ประชาชนมีโอกาสเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาซักถาม ซื่อขายแลกเปลี่ยนกับชาวต่างชาติอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นที่ตั้งและเชื่อมต่อของสนามบินนานาชาติของประเทศ ตลอดจนเชื่อมโยงสายการบินภายในประเทศ ซึ่งในแต่ละปีนักเดินทางต่างชาติจะเดินทางผ่านเข้ามายังเมืองทั้งสองนี้เป็นจำนวนมาก ก่อนที่จะเดินทางไปยังพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ค่อยไป การที่กรุงเทพมหานคร และ

เมืองปูญ โอกะมีสภาพเมืองที่ไม่แตกต่างกัน และพบกับสภาพปัญหาที่คล้ายคลึงกันดังที่กล่าวมาทำให้สามารถเป็นคู่ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

สำหรับเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สืบเนื่องมาจากผู้วิจัยศึกษาพบว่านักเรียนในวัยนี้เป็นวัยที่มีความพร้อมในการเรียนภาษาต่างประเทศเนื่องจากเป็นวัยที่ได้เรียนรู้ภาษาแม่ของตนเองในระดับดีแล้ว และไม่เข้าเกินไปที่จะสร้างนิสัยใหม่ในการเรียนภาษาต่างประเทศ (กานดา ณ ถลาง , 2515) ตลอดจนวุฒิภาวะในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และความพร้อมของระบบการออกเสียงต่าง ๆ ของนักเรียนระดับที่ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ในแง่ของสัทศาสตร์จะเกิดขึ้นได้คือเด็กนักเรียนได้เรียนภาษต่างประเทศในช่วงอายุ 10 - 12 ปี หากเรียนหลังจากวัยนี้การออกเสียงจะมีการแทรกซ้อนของอิทธิพลจากภาษาแม่ และจะแก้ไขได้ยากเนื่องจากกลไกในการพูดเริ่มคงตัว (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2528 อ้างถึงใน ประนอม สุรัสวดี, 2531 : 2) จากข้อมูลดังกล่าวเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะเลือกศึกษาแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มนี้ และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถค้นหาและรับรู้ข้อมูลที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เมืองปูญ โอกะ ประเทศญี่ปุ่น

นอกจากสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้จะพบว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปจากการศึกษาแค่เพียงภายในประเทศไทย ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างประเทศ อันจะนำสู่มิตรภาพและความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันระหว่างกรุงเทพมหานครและเมืองปูญ โอกะ ตลอดจนทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน และวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองปูญ โอกะ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งข้อมูลที่ได้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

2. เพื่อนำเสนอวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

คำจำกัดความ

แบบการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบริบท สภาพ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนคนหนึ่ง ๆ โดยแต่ละบริบท แต่ละสภาพ แต่ละเงื่อนไข ถือเป็น 1 แบบการเรียนซึ่งเป็นอิสระจากกัน มีจำนวนทั้งสิ้น 50 แบบการเรียน สามารถจัดเป็นหมวดโดยแบ่งเป็น 5 ด้าน

ด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแบบการเรียนจำนวน 9 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ภาวะห้องเรียนที่เงียบ ภาวะห้องเรียนที่มีเสียง ภาวะห้องเรียนที่มีแสงสว่าง ภาวะห้องเรียนที่มีแสงสลัว ภาวะห้องเรียนที่มีบรรยากาศเย็น ภาวะห้องเรียนที่มีบรรยากาศอุ่น ภาวะห้องเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมคล้ายการเรียนในประเทศเจ้าของภาษา ภาวะห้องเรียนที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ภาวะห้องเรียนที่จัดไว้อย่างยืดหยุ่น และสะดวกในการทำกิจกรรม

ด้านอารมณ์ ประกอบด้วยแบบการเรียนจำนวน 10 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ภาวะการเสริมแรงด้วยคำพูดและกิริยาจากครู ภาวะการเสริมแรงด้วยรางวัล ภาวะช่วงความสนใจยาว ภาวะช่วงความสนใจสั้น ภาวะความต้องการแก้ไขอุปสรรคที่พบ ภาวะความตั้งใจในการเรียน ภาวะการทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จได้ด้วยตนเอง ภาวะการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายแม้ว่าจะจะเป็นงานที่ไม่สนใจ ภาวะการวางแผนการทำงาน ภาวะการจัดลำดับความสำคัญของงานที่ทำ

ด้านสังคม ประกอบด้วยแบบการเรียนจำนวน 6 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ภาวะการทำงานร่วมกับเพื่อนทั้งชั้น ภาวะการทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ภาวะการทำงาน

ร่วมกับเพื่อนเป็นรายคู่ ภาวะการทำงานรายบุคคล ภาวะการทำงานร่วมกับครู ภาวะการทำงานร่วมกับครูที่เป็นเจ้าของภาษา

ด้านการรับรู้ภาษา ประกอบด้วยแบบการเขียนจำนวน 13 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการเขียนแบบ ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการมองเห็นสื่อประกอบ ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการอ่านและการสังเกต ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการฟัง ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการพูด ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการเขียนและการจดบันทึก ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการทำแบบฝึกหัด ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการฝึกปฏิบัติใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ภาวะการรับรู้ภาษาค้นการทำกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวร่างกาย ภาวะการรับรู้ภาษาในเวลาช่วงเช้า ภาวะการรับรู้ภาษาในเวลาช่วงบ่าย ภาวะการรับรู้ภาษาแบบแยกทักษะ ภาวะการรับรู้ภาษาแบบทักษะสัมพันธ์

ด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วยแบบการเขียนจำนวน 12 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การไม่แสดงความคัดค้าน การรักความสนุกสนาน การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า การให้เพศชายเป็นผู้นำ การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเพศเดียวกัน การตรงเวลา การมีระเบียบวินัย การพึ่งพาอาศัยระหว่างศิษย์ - ครู การพึ่งพาอาศัยระหว่างนักเรียน - นักเรียน การเคารพเชื่อฟังครู ความกังวลในการพูดในการพูดภาษาอังกฤษเพราะกลัวออกเสียงไม่ชัดเจน การปฏิบัติตามกฎหรือข้อตกลงที่วางไว้

วิธีการสอนภาษาอังกฤษ หมายถึง แผนรวมของกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาวิชาและทักษะภาษา ที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษนำมาใช้เพื่อทำให้นักเรียนได้รับความรู้ และทักษะทางภาษา สาระและเป้าหมายของวิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับทฤษฎี แนวคิด หรือหลักปรัชญาที่รองรับวิธีการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธี

การศึกษาเปรียบเทียบ หมายถึง การศึกษาเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของบริบทสิ่งแวดล้อมสภาพและเงื่อนไขทั้ง 5 ด้านของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองสุโขทัย ประเทศญี่ปุ่น เพื่อทำความเข้าใจในความเหมือนกันและความแตกต่างกันของสภาพบริบทที่กล่าวถึงทั้งหมด

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ภายใต้ นโยบายการบริหารและการควบคุมของสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดสำนักผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ควบคุมนโยบายการบริหารและจัดการศึกษาใน 50 เขต การปกครองของกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองชุกไอกะ ประเทศญี่ปุ่น หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ภายใต้ นโยบายการบริหารและการควบคุมของเขตเมืองชุกไอกะ ประเทศ ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ควบคุมนโยบายการบริหารและจัดการศึกษาใน 4 เขตการปกครองของเมืองชุกไอกะ ประเทศญี่ปุ่น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบการเรียนของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะความชอบและความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนแต่ละคน
2. นักเรียนจะเรียนรู้ ได้ดีถ้ามีการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้อันแต่ละคนใช้ประจำตัว
3. แบบการเรียนของนักเรียนในแต่ละวิชาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติ ตลอดจนเนื้อหาและทักษะเฉพาะที่เป็นเป้าหมายของแต่ละวิชาที่แตกต่างกันออกไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้มีประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จาก 430 โรงเรียน จำนวน 34,913 คนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองชุกไอกะ ประเทศญี่ปุ่น ที่จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2541 จาก 204 โรงเรียน จำนวน 6,190 คน

1.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตเมืองชุกโอคะ ประเทศญี่ปุ่นที่เป็นผู้สอนภาษาอังกฤษในปีการศึกษา 2541

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 384 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตเมืองชุกโอคะ ประเทศญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2541 จำนวน 182 คน เป็นผู้ตอบแบบสำรวจแบบการเรียงภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) และการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามลำดับ

2.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2541 จำนวน 12 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตเมืองชุกโอคะ ประเทศญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2541 จำนวน 7 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประจำชั้นที่ผู้เรียนตอบแบบสำรวจแบบการเรียงภาษาอังกฤษ

3. การศึกษาแบบการเรียงภาษาอังกฤษ จะมุ่งศึกษาที่ลักษณะบริบท สภาพ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ตามการรับรู้ของนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ซึ่งเป็นอิสระจากกัน สามารถจัดเป็นหมวดโดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 ข้อ ด้านอารมณ์ จำนวน 10 ข้อ ด้านสังคม จำนวน 6 ข้อ ด้านการรับรู้ภาษา 13 ข้อ และด้านวัฒนธรรม จำนวน 12 ข้อ

4. การศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษ จะมุ่งศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้อย่างแพร่หลายในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจำนวน 10 วิธี ได้แก่ วิธีการสอนแบบไวยากรณ์และการแปล วิธีการสอนแบบตรง วิธีการสอนแบบฟัง-พูด วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ วิธีการสอนตามเอกภคภาพ วิธีการสอนตามแนวภาษาเพื่อการสื่อสาร วิธีการสอนแบบเจียม วิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีการสอนแบบชักชวน

ความจำกัดของงานวิจัย

ผู้วิจัยไม่สามารถสุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตเมืองฟูจูกะ ประเทศญี่ปุ่น โดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น เนื่องจากเขตเมืองฟูจูกะ ประเทศญี่ปุ่น อนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะในโรงเรียนที่เขตเมืองฟูจูกะ ประเทศญี่ปุ่น กำหนดให้จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอาซุมาโน (Asumano Elementary School) โรงเรียนฟูตาบะ (Futaba Elementary School) และโรงเรียนไคเซ (Kaisai Elementary school)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างหลักสูตรและกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครและโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูจูกะ ประเทศญี่ปุ่น ให้คำนึงถึงแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เพื่อสามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครและโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตเมืองฟูจูกะ ประเทศญี่ปุ่น ในการเลือกใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษ และจัดกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนสภาพบริบทต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีสนใจจะศึกษาค้นคว้าและวิจัยเพื่อขยายผล และเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับแบบการเรียนและแบบการเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย